

Spis treści

Wykaz zastosowanych skrótów	11
Wstęp	15
Rozdział 1	
Formalnoprprawne aspekty rynku kredytowego	29
1.1. Formy kredytu w miastach nadbałtyckich w późnym średniowieczu ..	29
1.1.1. Kupno renty	31
1.1.1.1. Renty wieczyste (<i>census perpetuus, census hereditarius</i>)	33
1.1.1.2. Renty nowe (<i>census, czins, renthen</i>)	34
1.1.1.3. Renty stare	35
1.1.1.4. Renty dożywotnie (<i>census ad vitae tempora, leibzins</i>)	36
1.1.1.5. Renty związane z zakupem nieruchomości	38
1.1.1.6. Renty sprzedawane przez władze miejskie	40
1.1.1.7. Renty <i>ratione muri</i>	42
1.1.2. Pożyczki od małoletnich	42
1.1.3. Pożyczki pod zastaw	44
1.2. Formy zabezpieczenia kredytu	45
1.2.1. Asygnacja	45
1.2.2. Zastaw	48
1.2.3. Płynne formy zabezpieczeń (poręczenie, list dłużny, przysięga)	49
1.3. Księgowanie transakcji kredytowych	50
1.3.1. Wpis do księgi miejskiej — zwyczaj czy obowiązek?	50
1.3.2. Typy ksiąg	53
1.3.3. Formularze zapisu transakcji kredytowych	62
1.4. Język	67

1.5. Unormowania prawne dotyczące kredytu	70
1.6. Terminy i miejsce wypłat	80
1.7. Rozwiązanie umowy kredytowej – wykup renty, spłata zobowiązania .	82
1.8. Moneta	85

Rozdział 2

Społeczne aspekty rynku kredytowego	89
2.1. Zasięg społeczny i charakter aktywności na rynku kredytowym jako wskaźniki poyżenia gospodarczego	89
2.2. Greifswald: udział wybranych grup społecznych i zawodowych oraz instytucji w rynku kredytowym w latach 1300 – 1442	91
2.2.1. Kupcy dalekosięźni	94
2.2.2. Kupcy detaliczni	96
2.2.3. Rzemieślnicy	97
2.2.4. Kobiety i dzieci	99
2.2.5. Duchowni i instytucje kościelne	104
2.2.6. Rada miejska	106
2.3. Gdańsk: udział wybranych grup społecznych i zawodowych oraz instytucji w rynku kredytowym w latach 1331 – 1454	108
2.3.1. Główne Miasto Gdańsk	110
2.3.1.1. Kupcy dalekosięźni	114
2.3.1.2. Rada miejska	116
2.3.2. Stare Miasto Gdańsk	117
2.3.3. Młode Miasto Gdańsk	118
2.4. Elbląg: udział wybranych grup społecznych i zawodowych oraz instytucji w rynku kredytowym w latach 1330 – 1417	120
2.4.1. Stare Miasto Elbląg	120
2.4.1.1. Kupcy dalekosięźni	123
2.4.1.2. Kupcy detaliczni	126
2.4.1.3. Rzemieślnicy	127
2.4.1.4. Kobiety i dzieci	129
2.4.1.5. Duchowni i instytucje kościelne	132
2.4.1.6. Rada miejska	134

2.4.2. Nowe Miasto Elbląg	135
2.4.2.1. Grupa rządząca	137
2.4.2.2. Mieszkańcy Starego Miasta Elbląga	139
2.4.2.3. Rzemieślnicy	140
2.4.2.4. Kobiety i dzieci	141
2.4.2.5. Duchowni i instytucje kościelne	143
2.4.2.6. Rada miejska	145
2.5. Toruń: udział wybranych grup społecznych i zawodowych oraz instytucji w rynku kredytowym w latach 1363 – 1453	145
2.5.1. Stare Miasto Toruń	146
2.5.1.1. Kupcy dalekosiężni	149
2.5.1.2. Kupcy detaliczni	152
2.5.1.3. Rzemieślnicy	154
2.5.1.4. Kobiety i dzieci	155
2.5.1.5. Duchowni i instytucje kościelne	159
2.5.1.6. Rada miejska	161
2.5.2. Nowe Miasto Toruń	162
2.5.2.1. Grupa rządząca	164
2.5.2.2. Mieszkańcy Starego Miasta Torunia	166
2.5.2.3. Rzemieślnicy	167
2.5.2.4. Kobiety i dzieci	169
2.5.2.5. Duchowni i instytucje kościelne	171
2.5.2.6. Rada miejska	173
2.6. Rewel: udział wybranych grup społecznych i zawodowych oraz instytucji w rynku kredytowym w latach 1312 – 1453	174
2.6.1. Kupcy dalekosiężni	176
2.6.2. Kupcy detaliczni	179
2.6.3. Rzemieślnicy	180
2.6.4. Kobiety i dzieci	181
2.6.5. Duchowni i instytucje kościelne	185
2.6.6. Gildie	187
2.6.7. Rada miejska	189
2.7. Wnioski	191

Rozdział 3

Gospodarcze aspekty rynku kredytowego	197
3.1. Elementy rynku kredytowego jako wskaźniki położenia gospodarczego	197
3.2. Greifswald	202
3.2.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	202
3.2.2. Typ transakcji	203
3.2.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	204
3.2.4. Struktura wartości	207
3.3. Gdańsk	208
3.3.1. Główne Miasto Gdańsk	208
3.3.1.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	208
3.3.1.2. Typ transakcji	209
3.3.1.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	209
3.3.1.4. Struktura wartości	210
3.3.2. Młode Miasto Gdańsk	211
3.3.2.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	211
3.3.2.2. Typ transakcji	211
3.3.2.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	211
3.3.2.4. Struktura wartości	211
3.4. Elbląg	212
3.4.1. Stare Miasto Elbląg	212
3.4.1.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	212
3.4.1.2. Typ transakcji	215
3.4.1.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	216
3.4.1.4. Struktura wartości	218
3.4.2. Nowe Miasto Elbląg	219
3.4.2.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	219
3.4.2.2. Typ transakcji	219
3.4.2.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	220
3.4.2.4. Struktura wartości	220
3.5. Toruń	221
3.5.1. Stare Miasto Toruń	221

3.5.1.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	221
3.5.1.2. Typ transakcji	224
3.5.1.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	224
3.5.1.4. Struktura wartości	225
3.5.2. Nowe Miasto Toruń	226
3.5.2.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	226
3.5.2.2. Typ transakcji	227
3.5.2.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	227
3.5.2.4. Struktura wartości	228
3.6. Rewel	228
3.6.1. Liczba transakcji i obroty rynku kredytowego	228
3.6.2. Typ transakcji	231
3.6.3. Oprocentowanie i osiągnany zysk	232
3.6.4. Struktura wartości	236
3.7. Wnioski	237

Rozdział 4

Rynek kredytowy a koniunktura gospodarcza w strefie bałtyckiej

w późnym średniowieczu (XIV – pierwsza połowa XV wieku)	241
4.1. Rynek kredytowy Greifswaldu, Gdańska, Elbląga, Torunia i Rewla na tle innych miast strefy bałtyckiej i krajów sąsiadujących	242
4.2. Koniunktura gospodarcza na południowym pobrzeżu Bałtyku w późnym średniowieczu i jej uwarunkowania	249

Zakończenie	255
--------------------------	-----

Aneks: tabele i wykresy	259
Wykaz tabel i wykresów	399
A list of tables and charts	407
Das Verzeichnis der Tabellen und Diagramme	415
Bibliografia	423
Abstract	463
Zusammenfassung	469